

„Gæca, son boatta balvaiguim, ja juokke ælbme galgga su oaidnet, maidai si gudek læk su čadarettim.“

Nr. 6. 20ad jakkegærdde.

Korsfjordast 30ad mars 1918.

Redakter: Henr. Olsen.

Jesusa gillamuš.

Nuotta: Mon mu lonestægjam mainom.

Go mon gæčastam Golgatai,
mi dat bavčasbaikke læ,
de mon oainam Ibmel Labba,
gutte dobb' læ gillame.

Kor: Gæč' son gilla ja son soatta
moare bačča jabmemin!
Gæca moft son soardegoatta
sikke sieloin, rubmašin!

Ibmel labba divras vara
ja su sarjid oainam mon.
Suddo siebman mirko gæra
ferte guoros jukkat son.

Ruosa alde čuorvvom čuogja:
„Ačče, ale logatal'!“
Ja dat innaš rokkus-ruogja
čajet moft son rakist gal.

Rievvar ječas suddo dovdast,
vaimos rabas Jesusi.
Bæste gillai maid su oudast,
ja nuft son su lonesti.

Jesus čuorvvo gillam vuolde:
„Ačče, manne guddik mu?“
Mutt' son Ačče dato mielde
gillai bæstem diti du.

Ollaset son hægass addi
cækkemættom givsi sist.
Vuoiņas Ačče gitti saddi,
jabmam læi dat Hærra Krist.

Jesus jami, mutt' son ælla;
jabmem njilljuvvui sust.
Helvet vuoitotæbmen vælla.
Vuoi, mi avoid dal læ must!

Jesus læ mu suddo sikkom,
hærvvas vuoto dagai maid.
Eritvalddam buok mu rikkom,
i son cæmbo muite daid.

Kor: Gitos, gudne dudnji lekus,
rakis, njalga Jesusam!
Bestum joavkko ramedekus
alo du, mu bæstačam!

Henr. Olsen.

Gæca ja æle!

Son guddi ješ min suddoid su
rubmašes alde bajas ruosa ala.

Dast læ mailme bestujubme!
Vuoi, jos obba mailbme diedaši
dam! Mutto mailbme i diede
dam.

Miljonak æi læk goassege gul-
lam dam, dainago dat i læk goas-
sege sardneduvvum sigjidi.

Ædnag olmuššlajak gavdnujek,
gudek æi diede atte læ okta bæste,
gutte læ guoddam sin suddo rub-
mašes alde bajas ruosa ala.

Olbmuk daina nuftgoččujuvvum
kristalaš ædnamin dittek dam, læ
diettam dam jakkečudid. Mutto
de læ maidai mangas sin gaskast,
gudek æi dato diettet dam.

Buok ješvanhurskasak, buok
ješjermalaš olbmuk æi dato gullat
ruosa sarne, oskot dam ja bestu-
juvvut dam bokte.

Mutto aigokgo don?

Gavdnujek gal olbmuk, gudek
aigošegje, mutto æi sate, olbmuk
gudek dovddek suddoidæsek ja
mielast datošegje bigjat daid Je-
sus ala.

Guoddakgo don bajelistad dai
suddoid, maid nubbe æra læ guod-
dam du sajest, ja maina don gal-
gak læt fria? Don guoddak sud-
dod — ja dam læ Jesus guoddam
du oudast.

Gulddal sane fast:

„Son guddi ješ min sud-
doid rubmašes alde ba-
jas ruosa ala.“

Son guddi suddo, son, dat
okta aidno, gutte sati guoddet
dam ærai oudast, dainago sust al-
dest i læm mikkege suddoid.

Son guddi min suddoid, namata
apostal. Ja Johannes ouddandoalla
ain dævvasebbut:

„Gæca dam Ibmel Lab-
ba, gutte mailme suddo
guodda.“

Mailme suddo! Min suddoid!
Juo, de vaillo vela dušše dat atte
don lasetifčik: Son guddi **mu**
suddoid — guddi rubmašes alde
bajas ruosa ala.

De don læk juo fria.

Jos don jærak manne mon læm
bestjuvvum ja audogas, de vaste-
dam mon: Aivestassi dainago Je-
sus guddi buok mu suddoid ja
lonesti mu agalaš dubmitusast.
Dam cælkka Ibmel, ja mon oskom
dam.

Ja moft matam mon boattet
gadotussi, go mon addam ječčam
Jesusa halddoi? Gi satta vaiddet
daihe dubmit mu, go mu suddok
orro Kristusa rubmaš alde, šadde
eritsikkjuvvut su vara bokte?

Ibmel bijai obba mailme suddo
Jesusa ala. Ibmel ješ dagai bar-
nes oaffarlabbesen, gutte soabati
min buokaid suddoid.

Jesus ollašutti suddolažai be-
stujume ovta gærde buokai ou-
dast.

Ja maid galgak don dal dak-
kat vai don šaddak Ibmel manna?
Gulddal, vuostaivalde, osko ruosa
evangelium, ja gite ja ramed Ib-
mel vaimostad!

Æi læk makkege dagoid dak-

kat rafhen ja bestujubmen, æi fal eisege. Muite dam!

Dasa vela læ dust okta dingga dakkat: gæččat dam vara idægje Ibmel Labba ala, gæččat moft son jukka Ibmela moare bačča gæra gidda manemuš goaikanassi.

Gæča ja osko atte du suddovægge læ soabatuvvum agalaš aiggai — Jesusest!

De don galgak ællet!

Dainago son læ Ibmel.

Moft satta Ibmel juokke ovta ucca olmuš čuovvot gasko dai lokkamættom miljonaid su oudast-morrašiu?

Son satta dam, dainago son læ Ibmel. Don satak galvægja adnet tuola 10 olmu oudast sin gæino alde, daihe, jos læ buorre vaibmolate, 100. Mutto Ibmel satta čuovvot juokke ovta daina lokkamættom miljonain, čuovvot juokke ovta sierranassi, dego son lifči dat okta aidno.

(Gustav Jensen).

I dat læk darbašlaš

migjidi atte dakkat rekegdoalo bagjel min vaivid ja vaddesvuodaid, bagjel min morrašid. Buok dak læ bajasčallum Ibmel girjai, ja son ješ ordne daid. Go mi rekinastep buok dam mi i læm dokkalaš, vajaldattep mi davja dam mi læ njalgidatte: Ibmel armo ja arkalmastemvuoda.

Jos mi æp dovda ječamek ilost ja likkolaža, de æp berre mi suppit suoivvana ærai ællem bagjel muittaladdadedin sigjidi ječamek dovdoi birra, mutto rabastet ječamek dam dievasvutti, mi gavdnu Kristusa særvvevuodast.

Fuodne ješaldest.

Dat gutte læ uce ješaldest, sudnji læ Kristus stuores. Dat gutte ječas čalmin læ okta væketes, vaivan suddolaš, sudnji šadda Kristus Ibmel bardne ja bæste.

Dat olmuš gutte læ čævllai ja ješvanhurskes, son oaidna Kristus siste ječas dassasaža.

(Ahlfeld).

Soames duodaštusak Lutherest.

Mon im sate oaidnet goassege osko buttesen ja aše čielgosen, mudoigo mon ouddandivom aldse sam atte mon læm buok armo duojetaga sielost, jorggalusa, gattamuša ja osko taga ja dorvastam ječam aivestassi Kristusa ala, atte son læ dakkam ja dakka buok mu oudast.

*

Mailbme læ bærgalak ja bærgalak læ mailbme. Damditi fertte Kristus alo soattat sodnoin.

*

Mu sardne i læk manenge. Dat læ dego vazzet ja lavllot vuovdest, olmuš oažžo dušše gajanasa ruoktot. Mutto mi sardnedep Ibmeli gudnen, vaiko vela æi makkege šaddoid boade.

*

Dat gutte aiggo læt vises Ibmel siste, fertte læt jalla mailme oudast.

*

Nuftgo skuovvagoarro dugjo skuova ja bivtasgoarro biktasa, nuft galgga dat kristalaš rokka-dallat Ibmeli. Rokkus læ kristalaža giettadnogje.

*

Mist læ æmbo vuopiggadvuotta illoi go morraši. Mi oskop ælle Ibmel ala, Kristus ælla ja mi galggap ællet. Mutto morašlašvuoda vuoiŋa læ migjidi mielde-riegadam, ja satan læ morašlašvuoda vuoiŋa. Ibmel læ ilo vuoiŋa, gutte varjala min.

*

Okta bærgalaga stuoremus dajotusain læ dat atte Ibmel vašota suddolažaid. Jos Ibmel vašotifči suddolažaid, de i son lifči saddim su barnes sin diti.

*

Mailme stuoremus likkotesvuodain læ dat atte sadne bagjelgeččuvvu. Dam bokte ferttijek čuovvot dak hirbme semus rangaštusak.

Jos mon riehta aigošim garotet gudege, de savašim duššefal su bagjelgæččat Ibmel sane; dalle

lifči sust ovtahavest sikke olgoldas ja siskaldas varnotesvuotta.

*

Olmuš galgga agjet bærgalaga erit cælkededin: Kristus læ russinavllijuvvum suddolažai oudast; dovda go su? Su vanhurskesvuoda siste ælam mon, i mu ječčam.

Hirmos tallak.

Muttom østerrikalaš doavter læ rekinastam, atte Europast gavdnujek:

3 miljon jugišak, 1 miljon fuoradesatægjek, 900,000 tuberkulosebuoccek, 1 miljon, gudek dakek ječasek ašalažžan manailogouccedæbmai, 2 miljon ila arradriegadæmek, 350,000 čokkajek giddagasain, 200,000 mielladavdiviesoin, dasa vela gavdnujek 5 miljon buocce.

Daggbokte čalestam mon moadde sane »Nuorttanaste« birra. Mi læp dabe doallam min ucca same našona blađaš ædnag jagid ja doallap ain. Min blađe læ masa mendo vuoiŋalaš ja bassai, vaiko vel læge mišsonblađe. Dat sajettutta dam ucca blađaš daggar bittaiguim, maid juokke okta blade lokkin oaidna basse bibalest ja ain æra basse olbmai čallagin, maina si læk capatam olbmuid juo doluš aigin ællet vuoiŋa oktavuodast gidda manemuš bæive ragjai.

Ja damditi mi æp darbaš nuft ollo bajasčuvvggītusa »Nuorttanaste« st, go dast i læk sagje dasa. Dam buttes Ibmel sane oaidnep mi čalmidæmekguim girjest ja gullap beljidæmekguim sardneduvvumen, ja dam vela bigjap »Nuorttanastai«, masa læ juo buok mailme dilalašvuodak sisavaldumen ja buok olbmuid gaskavuodak duobbel ja dabel.

Im mon damditi čale atte mon laitam min blađe, mutto damditi vai mi gulašeimek sagaid dam vides mailbmai æmbo. Atte dak gukkes vuoiŋalaš bittak æi sajettuttaši nuft ollo min ucca blađaš.

Hætiam dam have čallemest, ja ollo vaimolaš dærvuođak redaktōrai ja buok blađe lōkkidi.

Dænodagast 13—2—18.

E. E.

*

Dam gudnijattujuvvum sisasaddijægjai satta mærkasuvvut atte ovta bælest læp mi soavalaža suina, mutto nubbe bælest æp miedet su ouddan-doalatusaidi.

Nuftgo dovdos, de læ »Nuorttanaste» dat okta aidno samegiel blađde, mi dal olgusboatta, asatuvvum sami diti. Ja miššona, mi goasteda daihe bisota dam, læ mæredam alggorajest atte blađde galgga vuost ja oude-musta sistdoallat kristalaš bittaid, dat galgga læt sadnedoalvo sami gaskast sin rakis ædnegilli. Ja dasto dađemielde go sagje læ buktet vhaš politikalaš sagaid, nuftgo dokkitate bræva-saddagid. Dat miššona mærradus dasagullai čuožžo ain famost, ja blađe redigerijægje berre ješčelkkut divvot ječas dam lagedusa mielde.

Mi bajasčuvvggitusa harrai guoska, de mi æp osko atte mi læp boasto luodai alde, go mi čelkkep atte sawin æi læk nuft ollo bajasčuvvggitusačallagak daihe girjek ædnegilli atte si dam dafhost æi darbaš dam uccanaš kristalaš sistdoalo mi »Nuorttanaste» st læ. Mi galgaseimek doavvot atte juokke rivtesjurdašægje oskolaš sami gaskast gavnaši uccanašge vuoinalaš laidditusa soabmasin blađe bittain, josjoge ollo dievasmættomvuodak læge gal.

I dat læk maidai vuorddemest atte mi galggap sattet duttadet buokaid savaldaga, dat i čuožo olmušlaš famost. Ja jos dat vela nuft lifčige, de i dat gukkodakki dugjoši burist.

R e d.

Jottolagast.

Rakis redaktōra!

Aigom saddet min blađdai moadde linja dabe. Læm æska boattam Læibbeyudni, vaze Goakgieddest. Dalkke læi heitog, mutto manai daddeke burist Ibmel væke bokte.

Læm orostam Goakgieddest laga-buidi 2 vakko, ja matam Hærai gudnen čelkket, atte dast læi buorre assat. Son gutte læ čelkkam son siggo læt ječaides mielde buok beivid, čajeta baivalažat atte son dakka dam.

Dollim 10 čoaggalmasa daggobirrasin, ja dak šadde buristlakai oappaladdujuvvut. Hærra vuoina læi mærkasatte lakka.

Ožžom maidai dam ilo atte læt mielde ovta festalaš čoakkaiboattemest mi dollujuvvui Goakgiedde dikšomsidast Samemiššona 30-jagejubileum dafhost. Dat læi 28. februar. Mist læi dalle lieggoslaš boddo čoakest. Dat læi stivrijægjenisson, Klara Skjærvold, gutte læi asatam dam, ja doavvom sust læi rievte illodet šaddoi bagjel.

Dat læ daddeke okta dingga, mi dovddo lossaden dabe, ja dat læ atte læstadianalažain læ nuft ollo boasto gaddo migjidi sardnedegjidi, guđep jottalep birra Ibmel basse sanin. Mi dattop juo duššefal Ibmel vuoina bajasčuvvggitusa bokte čajetet olmuldi, atte mi læp buokak suddolažak ja vaillo Ibmel gudne. Ja dat galgasi læt buok kristalašalb-muga baggitus atte čuožžot æmbo ovtast, bajedet æmbo servolažat; dalle mi ožušeimek oaidnet imaš dingaid, alma sarnokætta dam birra, man ollo gæppasebbo dat lifčei atte oazžot suddolažaid oaidnet ječasek lappujume dile. Moft satta olmuš vuorddet æra lakai læt go dat dal læ, go kristalašalb-mug čuožžo nuft gutteg guoimes vuostai. Vare dat rakis Ibmel rabastifčei min čalmid, vai mi oainaseimek man ješrakkasak mi læp, ja atte mst vaillo Jesus Kristusa miellalake.

Dovdam baggo ouddanguoddet mu gitosam ustebidi sikke Goakgieddest ja Læibbevuonast, guđek adde monnoidi viessosaje. Ibmel balkašekus din fastain.

Dat læ lossa aigi siste olbmuk æloštek dal, i uccemusat dabe Lævnjast. Dat dakka baha oaidnet buok dai moraslagan muodoid, mak duodaštek hæde birra. Læm viggam væketet vhaš, mutto dat šadde nuft uccan. Potetosak vailluk gosi birra buok ja guolle maidai læ vanes, nuft atte dat læ dušše dak moadde kilo jafok, ja dak æi ole gukkas.

Mon šaddam jottet sisaguvllui Lævnjavuona, daidda gidda Luossajoga ragjai, nuft atte mon læm dam mano olgus daggobirrasin. Jurda læ dasto jottat Lagesvudni, — vare buok šaddaši Ibmeli gudnen.

Hærra buristsivdneokus du bargo,

viellja! — Usteblaš dærvuođak buok »Nuorttanaste» lōkkidi.

Læibbevuonast 9—3—18.

Din F. Lund.

Mailme-soatte.

Stuora tuiska falletæbme oarjefrontast.

45,000 fangak dassači.

Dat gukka vurdujuvuvum tuiska stuora falletæbme læ dal alggam oarjefrontast, vuost engelasolbma vuostai. Hirnos famoin ouddanmannek tuiska soattevægak ja lagedek stuora tapaid vašalažži. Dušše moadde bæivest læ valddam 45,000 fangaid ja 600 kano-naid, dasa vela mannam oudast 30 km. Engelasolmai viggga læt buorre moftast ain, mutto suorgatus læ mærkasatte stuores.

Tuiskalaš læ alggam baččalet maidai Paris daggar baldetatte kanonai-guim, mak olatek gidda 120 kilometar duokkai.

De odne æi læk goanstalaža rakedet goddemværjoid!

1807 amerikanalaš soaldat

læ dam ragjai goddum oarjefrontast.

Hollanda dampak

valddujuvvujek adnui Amerika soattevekki, go duot ædnam i miedet dai alliertai gaibbadusaidi.

Nubbe bælest aitaša tuiskalaš maidai Hollanda, jos dat i daga suge dato mielde.

Odessa,

dat stuora ruoša gavppegavpug Čap-pismæra gaddest, læ maidai boattam tuiska halddoi.

Japan

i daide boattet Sibiriai soattefamoin, i goit rika vuostasministar læk mielast dasa.

Okta engelas blađde

doavvo, atte tuiskalažai tapa manemuš falletæme vuolde oarjefrontast læ juo ollim 150,000—200,000 olbmai — slompa gaddo mielde diedostge.

Mæravuolesoatte.

Mæravuolesoatte gaibbed ain oaffarides, daihe dat ležžek noitrala daihe vašalaža dampak, sestujuvvut dak æi goit galga.

Dat darolaš blađde »Sjofartstidende» læ rekinastam našonai skipai daihe dampai tapa soađe vuolde.

Englanda læ massam 20 pct. su gavppeflaatast, Norga 18 pct, dat læ gosi nuft stuores go Englanda tapa, dassedet flaatai sturrodaga mielde.

Engelasolbmái rekinastem mielde læ mailme gavppeflaata (33 miljon tons) gæppanam 2,5 (?) miljon tonsain soađe vuolde. Dasa æi læk mielde-valddum centralfamoid skipatapak.

Kæisar Ibmelin.

Kæisar Wilhelm læ su akkasis sadding illo-telegrama dam mañemuš stuora vuoto bagjel oarjefrontast, mast son namata atte slaga læ vuittujuvvum »Ibmel armo bokte». »Hærra læ væketam hærvvas lakai, ja aiggo væketet vidasebbut».

Mailmesoađe lagjo dassači.

Mailmesoađe čajeta čuovvovaš hirmos tallaid daihe maid dat arvo mielde læ lagjin dam ragjai:

9 miljon olbma goddujuvvum, 22 miljon havvadattujuvvum, 10 miljon rambid, oainotemid ja miellavagjegid, 5 miljon fangaid, 10 miljon ton vuogjoduvvum daihe billeduvvum dampak, dasa vela lokkamættomak hærdeduvvum sidak, oarbes nissonak, bolddujuvvum gavpugak ja ænaguovlok, balkaškettes goanstaduojek. Mađotes hivvodak biebmogalvok ja ædnag æra sorta hierggasak saddinguvvum abi bodnidi.

Mailmesoađe olgusgolok ruđaidi dam ragjai dakkek arvo mielde 400 milliard kruvna daihe 400,000 miljon kruvna ouddi.

Jurdaš maggar surgadlaš njiello! Ja dat orro čajeteme atte dat værramus varralavgom læ ain dæivvamen dam varnotuvvum olbmumana. Vaše šuovva bagjana suokkadebbon ja goddemværvjoid jubma soardatutta æmbo ja æmbo sikke beljid ja dæidoid.

Vaivan, suopates dille!

Dam vides mailmest.

Soppujubme Amerikain

i oro vela olles gærgos. Ođđa vaddes vuodak læ boattam gaski, ja stataministar orro gæččamen sævdnjadet dilalašvuoda ala. Mutto doaivvomest læ, atte dat čuvvoda farga.

Tuisklandain maidai læ ain raddadallujuvvumen, ja vurddujuvvu sadat soppujubme, mi boatta avkken goabbašak ædnamidi ja bisota ustevuoda.

5 miljon bivddidi.

Stuoradigge læ bevilgin 5 miljon kruvna, mak galgge adnujuvvut skappom diti bivddidi halbeb sevid, halbeb parafin, æmbo bivddobierggasid j. n. v.

Giddasalledbivddo

Norga oarjegadde guovlost (Vestlandet) læ dam ragjai sisabuktam 22 miljon kruvna.

»Bergensfjord»

mielde botte gieskad Amerikast Norgi 10,000 sæka nisojafok, 4000 sæka havvarjafok, 2000 sæka rugjafok, 260 ton gafek ja soames æra galvvosortta.

Argentina

aiggo diktet olgusfievreduvvut Norgi 4000 ton nisojafoid.

29 didolaš olbma

læ sadding radđitussi dam datotusa atte min ædnam oaivvegavpug namma galgga molssujuvvut. Dat galgga goččujuvvut Oslo, ige Kristiania.

Nuftgo dittujuvvu læi oaivvegavpug namma algost Oslo, mutto sadai mañjel gočoduvvut dam vuodđodægje, Kristian IV, nama mielde.

„Stavangerfjord“

Dam darolaš Amerikalinja ođđa damp-pa, galgga gærggat daina beivin valddujuvvut adnu gaskal Norga ja Amerika. Dat damp-pa galgga læt stuorebuš go »Bergensfjord».

Ruotarika

galgga oažžot 1 miljon ton darbašlaš galvoid Englandast, maid særvest læ 250,000 ton gornek, jos dat luoitta 300,000 tonnaše dai alliertaidi ječas gavppeflaatast.

Kristiania buollevinesamlaga

læ dima jakkai ožžom 356,000 kruvna tapa, ja i nuft suite olgusjuokket adaldagaid dam jage.

76 mærrabivdde

læ jagest 1916 hævvanam min ædnamest.

7 daina hæstain,

mak gullek gonagassi, læ ferttim njuvvujuvvut fuođarvadnevuođa dafhost.

Kurland,

dat ruoša Østersjø-provinsa, læ tuiska radđitusast mæreduvvum »jesfria» statan. Kæisar Wilhelm galgga læt hertug (oaivvamuš) dam bagjel.

Skandinavia gordnelagjo.

Go buorre saddogæsse ja heivolaš dilalašvuodak læ, de galggek dak skandinavialaš ædnamak arvo mielde gilvet gornid ješgutteg sierranassi dam sturrodakki: Danmarkko 2,25 miljon tons, Ruotarika 2,8 miljon ja Norga 350,000 tons.

Dat gartta nuft Danmarkkoi arvo mielde 700 kilo juokke sistassai, Rutti 400 ja Norgi 140 kilo sistassai arvo mielde.

Dat ođđa rašonerimkoartak

læ lageduvvum guovte mærradusaig-gai, 25. mars rajest 21. april ragjai ja dam rajest 19. mai ragjai.

Rašonerim sadda gosilakai nuftgoouddal. Manak guđek læ riegadam jagest 1913 ja dastmañjel, æi oažogafe.

Tæja gafe sagjai.

Dal vurddujuvvu 45,000 kilo tæja min ædnami. Radđetus læ mæredam atte dak guđek dattok, sattek skappot tæja gafe sagjai.

Suonjardægje giddadalke

læ dal daina beivin dabe. Bivvales lullebiegga bosoda. Dat havskes bæivvaš lieggodatta luondorika ja čuvvigi-datta dam ođđa muottaga nuft særrades vielggaden atte dat læ bænta halločalbmai gæčadet dam.

Muite blade vælge!

Go læ nuft ollok min doallin, guđek æi læk vela maksam mannain jage oudast, de fertip mi avčotet sin dakkat dam farga.

Mi gitep gaskotaga daid, guđek višsalet maksek dam ovta kruvna, ja vela æmbo sæmmast.

Kontingenta sturrodak i galgasi baldetet guđege, nuft ollo ucebut dal go buok æra bladek læ divrrom.

Damditi: mavse višsalet kontingenta, jos blađde i galga orostet!

Prenttejuvvum »Nuorttanaste» prentimrakkanusast, Korfjordast.